

Українська мова
5 клас

Сьогодні
13.01.2025

*Урок
№65*

Складне речення

Мета: узагальнити і систематизувати знання учнів про складне речення, удосконалювати вміння розрізняти складні речення і прості з однорідними членами і правильно розставляти розділові знаки в них; розвивати словниковий запас учнів, критичне мислення і мовлення учнів, формувати комунікаційну, творчу й інформаційну компетентності; виховувати бережливе ставлення до природи.

Встали, дітки, всі рівненько,
Посміхнулися гарненько,

Настрій на урок взяли
Й працювати почали.

Я – учень.

Я не боюся
висловити
свої думки.

Я –
особистість
творча.

Помилившись,
я міркую далі.

Я думаю,
аналізую.

Я хочу
багато знати.

Шукаю істину.

Я сьогодні буду
активним.

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
13.01.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

мальовнічий, гармонійний

1. Що становить граматичну основу речення?
2. Скільки граматичних основ у простому реченні?
3. Яке речення називають складним?

1. Як поєднуються частини складного речення на письмі та в усному мовленні?
2. Які відношення між частинами складного речення?
3. Які виражальні можливості має складне речення?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

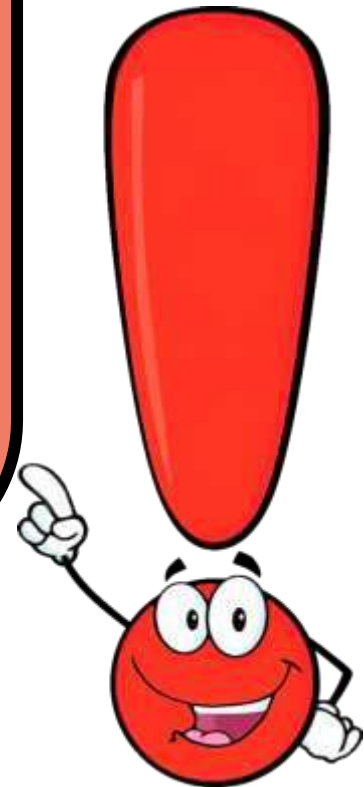

Речення з двома і більше граматичними основами називають складним.

Частини складного речення пов'язані між собою змістом та інтонацією або змістом і сполучниками.

Частини складного речення можуть бути:

- незалежні, рівноправні;
- залежні, коли від одного речення можна поставити питання до іншого.

Вправа 315. Які правила ілюструють подані речення? У яких реченнях між частинами є залежність?

1. Гуляє вітер, і співає симфонію дощ (Ю.Григорук). 2. Я так люблю, як сонце у кімнаті удосвіта прийде мене будить (Н. Янушевич). 3. Розсипле ранок перлами намисто, заструменіє сонце по гілках (Н. Данилюк).

Вправа 316. Прочитайте речення. Визначте, які з них прості, а які — складні. Відповідь обґрунтуйте. Визначте, які речення з рівноправними частинами, а в яких між частинами є залежність? Які речення мають більші виражальні можливості — прості чи складні? Чому?

1. Полин снігів повзе до видноколу, лоскоче обрій запахом гірким (В.Симоненко). 2. Світанком свіжим привітався день, мороз на склі залишив телеграму...(В. Юрчишин). 3. Три дні над Осокорками лютувала скажена хуртовина, небо прорвалося снігами і сипало, й сипало безугавно (І. Цюпа). 4. Усю зиму мріяло поле про той день, коли з'явиться весна, привітається до нього сонцем і вітрами (В.Оберемок). 5. У заростях шемрав густий дощ, скапував із ялинової стріхи крупними опаловими намистинами (М. Дочинець). 6. Вуйко* показав мені гніздо ремеза*, схоже на м'яку рукавичку, бо він його ліпить із тополиного й вербового пуху. Якщо людина змерзне в лісі, то можна зігріти руки й ноги тими гніздами (М. Дочинець). 7. Погасло багато сонця, і вечір, як сивий попіл, осипався з неба на місто і в сяйві ліхтарному зник...(Л. Костенко).

Як ви розумієте словосполучення «полин снігів»? Як «мороз на склі залишив телеграму»? Чому дощ «шемрав»? А коли дощ «періщить», «сіється», то який він? У якому з речень ідеться про гармонійне співіснування людини і природи? Поясніть.

Вправа 317. Розгляньте схему. Відповідь на яке запитання вона містить?

подякувати

поділитися
досвідом,
враженнями

пояснити свій
учинок

За допомогою складних
речень можна
реалізувати будь-який
комунікативний намір:

звернутися
з проханням

висловити
припущення

порадити

Вправа 317. Прочитайте речення, визначте комунікативний намір (мету) мовця в кожному реченні. За таким зразком складіть двоє речень про гармонійні взаємини з природою, обравши один із намірів

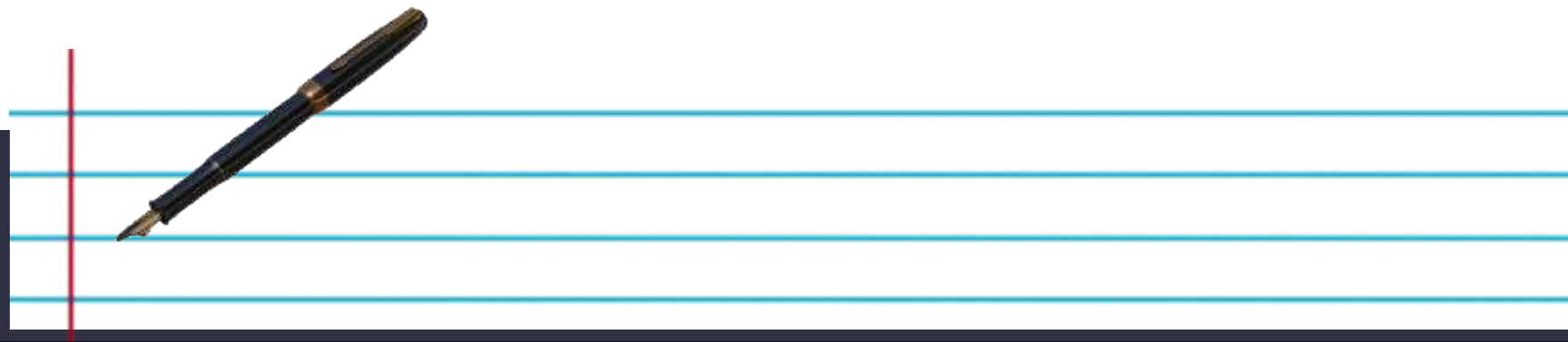
1. Розкажи мені щось цікаве, щоб я слухав і мав з того користь. 2. Люблю гортати старі книги, бо від них віє спокоєм. 3. Дай мені розуміння і сили прощати, щоб і я був прощений. 4. Люблю писати історії, у яких слова грають, як інструменти в оркестрі. 5. Якщо зробиш крок назад, застрягнеш у вчорашньому дні (Із тв. М.Дочинця).

BCIM
pptx

1. Люблю вранішні пташині голоси, але я встаю дуже пізно. 2. Вранішнє сонце скидалося на клубочок ангорових ниток, які розкидала бабуса по килиму. 3. Мені подобається сніжна зима, тому що дуже люблю кататися на лижах. 4. Я часто спостерігаю за відблисками світла на плесі озера, коли сонце заходить за небокрай. 5. Дощова вода корисна для рослин, адже вона напуває їх поживною вологою.

Вправа 318. Виберіть один із текстів. Прочитайте його, дайте відповіді на запитання і виконайте завдання

Запитання	Завдання
<p>1. Яку проблему порушено в тексті? Сформулюйте її.</p> <p>2. Охарактеризуйте вчинки людей, що є дійовими особами.</p> <p>3. Що, на вашу думку, означає «жити в гармонії з природою»?</p> <p>4. Чому це важливо?</p> <p>5. Поділіться власним досвідом гармонійної взаємодії з природою.</p>	<p>1. Прочитайте вголос складні речення. Свій вибір обґрунтуйте.</p> <p>2. Випишіть три прості речення, поширте їх так, щоб утворилися складні.</p> <p>3. До слів, позначених двома зірочками, доберіть синоніми.</p> <p>4. Випишіть по два словосполучення із головним словом, вираженням іменником і з головним словом — дієсловом.</p>

Сьогодні на уроці я мав/мала змогу повторити... Мені цікаво було дізнатися... Найбільший інтерес викликало/-ли завдання... Своїми досягненнями я вважаю...

**с.128 вивчити правило,
с.130 Впр.319 (2) скласти і
записати складні речення.**

Роботи надсилати на Human

Ця частину «фільму» мені не сподобалась ...

